

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külföldre.
 Egy évre . . . . . 10 frt-kr.
 Fél évre . . . . . 5 —
 Negyed évre . . . . . 2 — 50.
Egyes szám 6 kr.

Az azonos című részletekért illető min.
 (az előfizető: Nagy-helyen az
 a. 1864. szept. 17. napján)
 ha, — a szerkesztőségbe be-
 mentve kérem.

Előfizetési helyben:
 TIBORDI K. LAJOS és IFF.
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésben és a kiadóhivatalban
 KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában a postahivatalok
 után.

Hirdetési díj:
 Helyi hirdetés naponta 6 kr.
 Külföldi hirdetés naponta 10 kr.
 Hirdetési díj a hirdetés kezdéséig
 a hirdetés első napján.
 Hirdetési díj a hirdetés kezdéséig
 a hirdetés első napján.
 Hirdetési díj a hirdetés kezdéséig
 a hirdetés első napján.

ENDRE
 VÁN K.
 háztartási cik-
 ENBEN.
 olja pontos ki-
 at és gyári árak
 az őszi és téli
 ujjonnan érke-
 nagyválaszték-
 rendezett Dít-
 Brünner-féle a
 nak elősmert
 anyú salon,
 asztableti petro-
 mpát, s minden
 tartozó cikkek
 aktárát.

isztelettel
 NYITZKY ENDRE.
 árjegyzékek ki-
 ra bérmentve.

K :
 kedvelt

donosa.
 és vérekező
 könnyen elart-
 a legpasztal-
 mely a többi
 gy bárminek is
 baszuálati utasi-

nat
 ató, olvsdekony
 esó, hogy egy
 abliszt 12 kr,
 10 kr, nagy

ntal kereske-

SULAT
 RKBA.

Wien
 32.

üzlet,
 lakás-
 szinte
 NAGY-
 ltételek
 Két. új
 SZOR-

ezhetni
 el utján
 metke-
 Bősör-

A Múzsák hadserege.

(A tanév megnyitására)

Debreczen, szept. 17.

(r. o.) A levegő telítve van háborus hírekkel, a melyek haljelatú sirályokként röpkednek felettünk s csak néha-néha téved e szomorú csapatba egy-egy fehér galamb, a melyek (a béke olajágával a csőrében) lefegyverzéssel, békeszövegséggel és más — bármennyire jámbor, de mégis hihetetlen óhajtszókkal kecségetnek! Harczszomjas egy korban a társadalomban élünk és a mikor valamely kulturális, vagy egyéb, nem a hadsereg vitéz, illetőleg még csak vitézleendő tábornokainak hatáskörébe tartozó intézménynek elmaradhatlan szükségessége ég a körünkre, akkor először is azon szempontok mérülnek fel, hogy ha amaz intézményeket (legyenek azok egy-egy reform a tanügy terén, valamely az állam jóvedelmét erősítő, de azért közhasznú ujjítás a közlekedésben, szállítások a hadseregnek) és sok egyebet csakugyan létesítenünk kell, azoknak keresztülvitele mennyivel pöröszthető valamely hadászati czéllal és mennyit szabad eszközölséhez elvonnunk a — hadügyi költségvetéstől?

Az iskolák (máskülönb a Múzsák békés hadseregének kedves emlékü csarnokai) kinyiták barátságos kapukat és ezek is csak az uralgó áramlat sodrába vezetnek. Hiszen ez idő szerint a tanítvány nem egyéb, mint katona-jelölt, a tanár pedig oly helyzetbe degradáltatott, a melyben aligha gyakorolhat nagyobb befolyást a gondjaira bízott új honfi-nemzedék sorsára, mint a hogy — több vagy kevesebb idő leforgása után — gyakorolni fog valami buta káplár vagy strázsamester.

Mély szánalommal nézünk végig a lelkes múzsáfiak során, a mint reménytől sugárzóva, ifjan és boldogan sereglenek a vén collegium felé. Beiratkoznak — és azt hiszik, hogy most már nincs közük egyéb szülőhöz, mint a magyar közművelődés lojogójához. Lefizetik a tandíjat s nem jut eszükbe, hogy a politika moloehja (mint Schylock a maga főt husát, csak hogy a vérről együtt) rajtuk szándékozik még bevenni az étel-adót. Magyarok testben-lélekben, zengzetesen hangzik ajkaikról a drága magyar szó és még nem érzik, nem látják a maga teljességében azt a rémitő valóságot, hogy nem ez a nyelv az szép magyar honunkban, a melynek segítségével megélethetnek s a melynek parancsszavára (nem a hazáért, de e hon boldogulására nézve idegen czélokért) halniok, pusztulniok kell. Az ifju lélek nem látja a veszeljt, nem sejtje azt, a mi ellene tör, de az ifjuság bölcs vezérei, tudós tanáraik gondtelten és csüggedve lépnek Pallas emelvényére s nem tudják, vajjon nem tennének-e okosabbat és ez idő jellegéhez mértébbet, ha kitalizának csarnokaikból Justinánt és Gallenust, ha pihenni hagynák az egyház rég porladó oraculumait, nem foglalkoznának Pestalozzival, sőt a kilencz Múzsát is elküldenék — kolostorba, vagy még furcsább helyekre és azt mondanák a nemes ifjuságnak: Eredj haza s várd be ott, a mig elhurcolnak a mézsárszékre; — mit töltösktele agyadat haszontalanságokkal, mikor neked első hivatásod az, hogy tanuld el a káplárság tudományát! Máskülönb ha már itt vagy, hát hozott Isten a főiskolában, azelőtt az ugynevezett magyar ifjuság, ma pedig a cs. kir. — ágyutöltelék!

El kellett jönnöd s te meg is érkezél, nemes tanuló-sereg! A mig a teleltől megfuvandó trombita nem harsogja tul a pedellus órajelző csengettyáját, te csak járj el szorgalmasan a Múzsák lakta-

nyájába. Halmozd, halmozd csak serényen és habzsolj fel töled telhető szellemi nagyehtőséggel mindazt a sok szépet, jót és remeset, a mit néked össze kell gyűjtened, mielőtt koldus-leveledhez, a diplomához, az ország törvényeinek értelmében hozzá juthatsz. Állást azután vagy kapsz, vagy nem kapsz. Kivéve azt az egy, vagy két esztendő, a melyet (német tudományod mértéke szerint) uniformisban és a kaszárnyákban kell eltöltened; itt kijár neked állás is és szállás (néha vasajtósan) is, mondom — a szerint, a mint nemetül megtanulsz és a magyarságdoból kitanulsz. Ha — életpályádat két évig megszakítva — proletárrá válsz, az se riasszon vissza a miniszterleg engedélyezett tankönyvi rizikása-hegy keresztülvetésétől. Ne törődj vele hogy a hegy mögött micsoda szép vidék van: Eldorádó-e, vagy az összeforrasztott Magyarország és Ausztria. Lehet, hogy egyik sem a te számodra, mert időközben megérkezik a doni-kozák és az majd utasít téged egy olyan szebb és boldogabb hazába, a más-világra, a melynek különben háboru nélkül is szállít ön kén t e s e k e t a cs. és kir. armádia hagyományos szelleme.

Az se hozzon zavarba, hogy azok, a kik sorsodat vezérik, a honatyák, a tudós tanárok, a közoktatásügyi kormány és ten-magad sem jöttél még az iránt tisztába, hogy némely tantárgynad haszontalan-e, vagy hasznos. A min-elnök és a kultusz-miniszter, tanáraidnak egyrészevel, p. o. azt véli, hogy görögnyelvet tanulnod — teljesen haszontalan. De azért próbáld csak nem tanulni! Ugy megbukol az érettségi vizsgán, mint a pinyt. Ha ugyan (more patrio) előbb nem pukkantod magadat föbe. Oly harczban, a melyről ma még senkisé tudja, mikor, hól és — ki ellen, ki mellett, kivel és kiért vagy miért fog kitörni? Itt vagy tehát a göröggel! A német nyelv ellen pedig tüntetnek ország-szerte. Neked azonban jobban kell ösmerned Göthet, akarjunk mondani — a Dienstreglement Aranyánál, Petőfinél és Csokonainál, máskülönb elmehez — kaszárnyát söpörni! Darwin, Edison, Pasteur, hypnotizmus, élet-megifjítás, tehát a természettan és vegytan nagy herosai s új problémák váltak e kor uralkodó csillagzataivá — de te magold be a német prozodiát, meg nem emészített görög és latin classikust, lessd el inkább a kaszárnyatermeszt titkait, mert ezen még mindig uralkodó csillagzatok nélkül magad is hulló csillagzattá válsz, mielőtt ragyogtál volna. A világtörténet nagy alakjait tanulnod azonban a leghaszontalanabb, mert azok ugy sem protegálnak be semmiféle hivatalba és mert azok ez idő szerint már — kimentek a forgalomból!

... Nemes tanuló ifjuság! Mégis hiszem én azt, hogy te megfogod czáfolni, a miben mély honfiai bánatunk talán tulzásokra ragadott.

Soha sem bízták a magyar ifjuságra fényesebb feladatot, a mióta e hazában magyar az ur, mint 1848-ban és 1849-ben.

És te fényesen megállottad a helyedet. Az ifjuságodban oly nagy voltál, mint a történelem vén ó-kora, maroknyi számodban oly erős, mint akár az 1793-ik év francia légioi. Pedig akkor is féltettek, akkor is serkentettek, hogy „jaj az olyan kertnek, melyben mint ti vagytok, magyar ifjak — olyan virágok teremnek.“

Negyven év folyt le azóta és imé, a mióta „él magyar e hazán,“ azóta nem várt reád sulyosabb és ah! dicstelenebb feladat, mint a minőt könnyelmű apák a véderőtörvényjavaslattal róvtak vállaidra.

Nem tudom, hogy fogsz megállni e sulyos válságban. De eszembe jut, hogy tavaly — a haza jogainak az édes honi nyelvnek megvédésében, a nagy

nemzeti tiltakozás hangoztatásában — példát mutattál azoknak, kik az 1848/49. korszakot átéltek s ma, negyven év mulva gyöngék levének az ellentállásban, mert talán azt hitték, hogy ti, az új nemzedék, nem bírnátok meg akkora küzdelmet, mint a minőt ők dicsőséggel harcoltak meg. A magyar ifjuság e csüggedéstől, e kis hittéktől elfordulva, a Kossuth kultuszhoz folyamodott; az ő szellemét választotta vezérelül s e fénycsillag után halad, a midőn őt apái, vezetői cserben hagyták! A magyar ifjuság tehát — segített magán!

Biztató, jó jele ez annak, hogy abban a kertben, a melyet Petőfi — honfiai rajongó szerelmében — elátkozott, most is tölgyek sarjadoznak s ugy látszott, hogy várják és hívják a világrázkódtató viharok közeledtét...

Valóban reád illik, hazám ifju nemzedéke, a nagy költő szava:

A bölcsöd a koporsód közti ír Századoknak szolgál meggyűl...

A világtörténelem vonata meggyorsabbult s lehet, hogy a mi testünkön keresztül veszi rohanását!

Ki tudja? Ki mondhatná meg előre? És e kétséges korszakban jól esik reménykednünk, s reményünknek jól esik a lefolyt év tapasztalásaira támaszkodnia. Azok biztató jelenségek valának s a magyar ifjuság — nem feledve, hogy saját boldogulása e honnak boldogulása, önmaga iránti kötelességei a hon iránti kötelességek s ezeknek a legsúlyosabb föltételek között is teljesedni kell — most sem roskad le a vállaira halmozott terhek alatt. „A nemes harcot megharcolja és hitét mind végig megtartandja,“ hogy egykor, midőn a haza sorsának vezetésének hitbizománya, az ő elméjére, szívére és karjaira száll át, akkor megvalósítsa mindazt, a mit hazaszeretete most eszményül felállított s a minek elárulását most gyászolnia kell.

A magyar haza függetlenségének és önállóságának eszménye, a melyben benne rejlik mind annak orvoslata, a mi most — a haza kétségbeesjt helyzetében — fáj mindnyájunknak és romlásba dönt öreget és ifjat egyaránt. Az iskolából, az élethől emez eszmék kivívására meríts erőt; ha bölcsesé, ha erőssé és nemessé válsz, ki fogod vivni. Haladj továbbra is a Kossuth nagy nevének fényzőne után: ezen nagy ember közel évszázados élete a mi nagy nemzet életünk, közel ezeréves tanulságait tükrözötteti vissza és a merre kiapadhatatlan fényzőne vezérel, az az igéret földel!

Belföldi hírek A király vasárnap reggel 7 órakor Leitomischből Kisbérre érkezett, melynek környékén tegnap vette kezdetét az ötödik hadtest záró hadgyakorlata. — Gróf Teleki Géza belügyminiszter vasárnap d. u. megtekintette az arvinkumi ásatásokat. — A budapesti egyetemen az új tanév megnyitása vasárnap d. e. történt. A megnyitási ünnepélyen jelen voltak gr. Csáky Albin miniszter és Berzeviczy Albert állam-titkár is. — A Kókán-ügyhez Komjáthy Béla, mint „B. T.“ írja, a Kókán-ügy tárgyalási elnökéhez, báró Rudnyánszkyhoz levelet intézett, melyben tudatja, hogy megbízója, Matkovics Sándor nemcsak kész bármikor a törvényszék előtt megjelenni, hanem maga sürgeti kihallgatását. Ugyancsak e lap írja, hogy a Kókán-ügyben az igazságügy-miniszteriumi palotában konferencia volt, melyen Szilágyi és Szapáry miniszterek s Kozma főügyész vettek részt. A konferencia után Matkovics Sándort fogadta a két miniszter. — Tisza Kálmán miniszterelnök e hó 19-én Lévára utazik, a hol részvétel a református egyházkerületi gyűlésen. Visszaérkezés után kezdődnek meg a miniszteri tanácskozások, melyek végetvetel, de még az országgyűlés összeülése előtt, meg fogja látogatni nagyváradi választóit. — Kossuth Csaba diszpolgára. Csaba város képviselő tes-

tületének legtekintélyesebb tagjai aláírásával egy indítvány adatott be a képviselő-testülethez, mely szerint Kossuth Lajost a város diszpolgáruál óhajják megválasztani. E czélból a város képviselő-testülete e hó 21-ére rendkívüli közgyűlést tűzött ki.

Gr. Széchenyi Pál nyilatkozata. Gr. Széchenyi Pál volt földmívelési miniszter a Kókán-tárgyalás alkalmából Lábodról a következő levelet intézte a „Nemzet“-hez:

„A szenációs Kókán-ügynek tárgyalása alkalmával e szerencsétlen sikkasztó réam vonatkozólag azt állítá, hogy egy ízben nekem a pénztárból 10,000 frtot előlegezett választási czélokra, és hogy általam aláírt rendeletekre másoknak is adott ki előlegeket. Ezen állítások eljese merőben hazugság, mert a meddig én miniszter voltam, egy filléryi előleg sem vettem fel magam számára, az általam utalványozott előlegek pedig csak olymók voltak, melyek akár kiküldések alkalmával, akár bekövetkezett baláesetek vagy egyéb szerencsétlenségek folytán, egyes tisztviselőknak szabály szerint jártak. Megvallom, hogy ezen nyilatkozatot nem azon czélból tettem, hogy saját reputációmát védjem, mert merem hinni, miszerint olyanok állítása, mint a szerencsétlen Kókán, mások jellemének és becsületének tiszta híret nem zavarhatják; de azt látom, hogy ezen ügyből politikai tőket kívánnak bizonyos körök alkotni, mert különben mi értelme lehetne azon állításnak, hogy a 10,000 forint választási czélokra kellett? És azért vagyok kénytelenül kérni, hogy a nyilatkozatom nyilvánosságra kerüljön. Gr. Széchenyi Pál.“

Külföldi hírek. B. Kónig tábornagyhadttest parancsnok Vilmos császár egyenes meghívására a német hadgyakorlatokra Hannoverába utazott. — A jövő s z t r á j k s a. Brunnból jelentik, hogy a szövömunkások a minap gyűlést tartottak, melyen Prokop, a legutóbbi sztrájk vezetője, felszólította a munkásokat, hogy jövő évi május 1-én legyenek készen egy általános sztrájkra, mert akkor egész Európában egyszerre ki fog útni a sztrájk, még pedig abból a czélből, hogy a nyolcz órai munkaidőt kieszközöljék. A brünzi munkások körében Prokopnak és a többi szocialista bujtogatónak izgatásai következtében nagy ajforrongás, ugy hogy nem valószínű, hogy tavasz felé csakugyan nagy mozgalmak lesznek. — S t o j a n o v z a k a r i á s, a bolgár szobranje elnöke, Párisban, hová a kiállítás megtekintésére utazott, hirtelen elhunyt. — A n g o l m u n k á s o k s z t r á j k j a véget ért. Vasárnap a Hyde-parkban Burns beszédet tartott, melyben szerencsét kívánt a munkásoknak a sztrájk befejezéséhez, melynek sikeres kimeneteléből az angol közönség látni fogja, hogy a munkások túrelmének is megvan a maga határa. — A szerajevói u j s z e k e s e g y h á z a t vasárnap szentelték fel. A felszentelésen jelen volt Strossmayer diakovári püspök is. — Crispi olasz miniszterelnök tömegesen kapja a részvételylatokat a penteki merénylet alkalmából. Bismarck herczeg táviratára felelve az agg olasz államférfu sietett megragadni az alkalmat, hogy kifejezze azon rendületlen elhatározását, hogy semmiféle fenyegetés és bántalom nem fogja leterelni azon utról, melyet hazája, királya, Európa békeje érdekében követni szükségesnek tart. — S a n d o r o r o s c z á r a legújabb hírek szerint szept. utolsó három napját fogja, mint Vilmos császár vendége, Potsdamban tölteni. Az utazásra már minden rendelkezés megtörtént, de a részleteket, a czár biztonsága iránti tekintetből, a meddig csak lehet, titokban tartják.

KARCZOLATOK.
 (A megkövezett. — Kossuth és a hármias szövetség. — Az örökös théma. — K. k. és m. kir. hadsereg. — Az arany borjú népe. — Az ellenségek ellen.)
 A megkövezett.
 (Rómában és Budapesten. — Kő és kenyér. — Kétféle jelentések. — Crispi — gr. T. L.)
 Crispi merénylet érte Turinban, a mint éppen a leányával sétakocsizást tett.
 Tisza Kálmánt ilyesmi nem érhetné. Sokkal fűrgebb bérkocsisok vannak Budapesten, mint Rómában.
 Kitént ez a véderő vita alatti tüntetések idejéből.
 Aztán magyar ember aligha támadna meg egy kocsit olyankor, a mikor n ő ő l benne. Hogy tehetné azt egy Madonna-tisztelő olasz? És hozzá még nem is olyan Tisza Kálmán-féle min. elnök tilt mellette, hanem Crispi!

Más okból sem érhetné Tisza Kálmánt olyan méretekre, mint Crispit érte.

Crispit ugyanis követ dobta meg. Rómában történt, a hol a szentírás nagy tekintéllyel alkalmazkodik.

De mikor dobott Tisza Kálmán a népnek kenyeret, hogy aztán (az ó testamentum értelmében) követ dobassék vissza, a jókedvű adakozó?

Ellenkezleg: Ő dobálja 25. §. és adókövekkel azt az országot, a mely őt holtig való kenyérrel látta el dupla miniszteri-gage, táblapénzek és néhány nap mulva már... miniszteri nyugdíj képeiben is!

Kenyérről van szó.

Eszünkbe jut, hogy a kormány jelentései közepes, vagy legalább törhető eredményét állítják a mező munkának.

Inkább találja fején a szőgét nagyérdemű püspökök, Főt. Révész Bálint ur, a midőn (megköszönve az eddigi adakozásokat) újabb áldozatokra hívja fel a híveket a debr. főiskola tápintézetének javára.

Igaz — ugymond — hogy ez évbeli természetesen ezuttal az Úr áldó kegyelme nem terjedt ki oly mérvben, mint a minőt ő hajtottunk, a minőért imádkozunk sat.

Helyes is, hogy a jó Isten előadja őszintében saájdon, mint a Tisza Kálmán közgazdasági u. n. előadó, a kiket tul. képen elvevőknek kellene nevezni!

„Sebeztek volna csak meg az én állkapuzamat“ (mondja a merénylet hírére gróf Tisza Lajos, a szegedi rakpart monogrammos elköztartkodója) „kaptam volna a sebesült részt és szétvertém volna a csőcseléket, mint Sámson a... filiszteusokat!“

Kossuth és a hármasszövetség. (Bécs, vagy Berlin? — Párizs — Bécs — Turin — Berlin. — Kossuth nótája.)

A kinek még van, abban a vért menten felforrja az a gazdaság, a melyet a diplomácia (a politikai hunczfutóirak ezen örökmozdonya) Kossuth Lajos ellen forral, a midőn nem átalna a 87 éves aggyasztánt földönfutóvá tenni s arra kényszerítne az olasz kormányt, hogy kiutasításával örök szegénybéllyeget üssön a saját homlokára.

Nem hiszem, hogy ez a pokoliterv Bécsben, vagy Budapesten szülemlett volna. Hajlandóság ugyan van mind a két helyen, ilyen szabású stilkik elkövetésére, de feltesszük, hogy belátják mindkét helyen a vállalkozás fölösleges és esélytelen voltát.

Nincs a Kossuth-kultuszban (a dynasztiaellenes nyilatkozatok s 1849. daczára) felségértés, mert bár tény, hogy Kossuthot a nemzet imádja, de loyaltással viseltetik az uralkodó iránt is. A viszonyok most olyanok, hogy Hungária asszony szerelme eszményi jellegű a legnagyobb magyar iránt; ő Nagysága a helyett most könyelme viszonyba fogott egy geszti genyri urassággal, a ki igen takarékos ember és nagy aquisitor... a maga számára.

Bécsben és Budapesten tehát (kivált ha igaz a muszka háború közeledése) nem háborítanak fel a közvéleményt haszontalanul. Az ördögi tervet Berlinben szöttek-fe-

ták. Berlinben, a hol hadi reformokkal, új puskákkal s egyéb óriási költségekkel tesznek tönkre anyagilag s lehet, hogy (a nagy szövetségi viszony daczára) később majd Oroszországgal együtt osztoznak a monarchiák legbutábbikának tetemei felett. Valószínű, hogy berlini taktika zudítja fel az ország közvéleményét a háború előtt.

No, ez a felfogás lehet a Gili Balázs extra felfogása. A Lear bolondja is beszélhetett, a mennyt akart; éppen azért, mert bolond volt. De azért mégis igaza volt. Nekünk azonban ne legyen igazunk.

Ha pedig Bismarck herczeg Kossuthon csakugyan a francziák melletti nyilatkozatokért akarna bosszút állani: ez a brutalitás nem csupán a szenvedély féktelen növekedésére, hanem az államférfui eszély még rohamosabb apadására vallana. Remegést áruha el Boulanger hazája iránt s megosztaná a hármasszövetséget minden rokonszenvtől.

Hoch báró Párisban járt. Bizonyára szívesebben látnák ott Kossuth Lajos kormányzót!

Valami magasabbat nyernének az ő dicsőségében még az Eiffel-toronynál is.

Bismarck, Tisza és némely v. a. k. n. d. k. politikus nem is sejtik, mily szép bizonyítványt állítottak ki a Kossuth Lajos 87 esztendőjének!

Erősebbnek deklarálták a nagyot és hosszabb életnek, mint a hármasszövetség! Misként mint remegnének tőle?

Ha kiutasítanak s Itália feltűne a két szövetséges társ ily hyénai hajlamának, akkor bizonyára akadna hazafi, a ki törvényjavaslatot nyújtana be az iránt, hogy Garibaldi és Mazzini hamvai vitessenek ki Olaszországból — erre méltóbb ország földjébe!

Ha Kossuth Lajost (bár most — állítólagos nyilatkozata szerint — ő maga sem hisz ezen „ostoba hír“ igazságában) csakugyan kiutasítanak Turinból, akkor itt hona még erősebben zardulna meg a régi nótá:

Gyere haza Kossuth Lajos...

Lehet, hogy új strófákat is költenék a szöveghez. Egy p. o. így kezdődhetnék:

Isten hozott, Kossuth Lajos...

És látni fogja a szent öreg, hogy mennyire „nem fogyott el az ő regimentje!“

Az örökös téma. (Serviták és servitások. — Hasonlóságok. — A kik dölnék. — „En nem megyek.“ — Tisza-Wekerle textusa.)

Budapesten nemsokára megszűnik a serviták zardaja.

Az én időmben legalább egész legenda volt (azóta változhattak a körülmények) hogy a szerzet már nem áll több tagból, mint három igen tisztelendő aggyasztánból. Új szerzetes tagokat nem vesznek fel többé s a mint az utolsó áldozár a személt lehunya, a serviták rendjét többé nem frissítik fel.

Tisza Kálmán (a bécsi érdekek servitája) már nem így van a maga barátaival. Mind ő, mind a maga különös szerzete (mivel hogy mindanyian eleget szerzetek) magát folyton rekonstruálja, lépten-nyomon „frissítgeti“. Ő maga is addig szándékozik folytatni a párt-elubbak bőrze-Monasteriumában Bal-isten tisztelétét, a mig Csernátanyival, Jókaiival, Móricz Palyával és Váradi Gáborral együtt ki nem dől (ez is bententes lett, mert a királynétől most

kapott elősmerő levelet a vereskereszt dolgai miatt) hanem aztán átadja a kulcsokat a fiának, dr. Tisza Istvánnak.

Az az előnye van tehát még a szegény serviták felett, hogy néki van fia, a ki a meszteriséget tovább folytassa, a szentatyáknak pedig nincsen.

Tisza Kálmán — báró Hoch.

Választási morál — pater Hoek.

A ki egykor a németet megverte — general Hoche.

A mi a szegény diákoknak fejfájást okoz — hic-hec — hoc.

Szegeden ledől a Tisza monogrammal ellátott rakpart.

Dől tovább. S ezzel a fehér elefánti és rakparti gróf Tisza Lajos gróf hirneme van eldöntve.

Kókán sikkaszt; Kókán bünrészességgel vádolja gróf Széchenyi Pált és Matlekovicz Sándort, valószínűleg a Kókánériák miatt megugrasztott minisztert és államtitkárt; ezeket a bíróság előállíttatni nem meri s magok előállani nem akarnak.

Nos — ezzel meg Tisza Kálmán van megdöntve.

Strickeolnak Londonban, Budapesten!

Csak Tisza Kálmán nem strickeol. Pedig ha „beszűntetné a munkát“, valószínű, hogy megadnák néki a bizonyítványt.

Még azt is beleírják, hogy csakugyan megszüntette a deficiztet.

„En nem megyek“ — beszél Tisza — Vagy többséggel térek vissza!

És aztán mivé lennék, Hogyha a f...nébe mennék?

Nem én, mig bor van sok akó! Menj nagy ur, ott van Monakó!

Ott halt meg a fejedelem, Új miniszter Tisza legyen.

Ott ur a skiz, meg a pagát, Jól fogja érezni magát.

Ámbár, ha ott falschul játszik, Őt is, aztán Beóthy Áldzsit,

Csernátanyit, Móricz Palyát Meg a kedves Jókaiját,

Visszaküldik Budapestre... Jobb vonulni hát csak — Gesztre!

Tisza-Wekerle textusa a budgett-prédikációk alatt: „Hogy az ő reájuk próbál becsátott nyomorúságukban is nekik nagy örömmük volt és az ő nagy szegénységükből nekik nagy gazdagságuk aradt. Mert az ő erejük felett is jóakarattal adakoztak.“

(Paulus-Saulus apostol, Kor. VIII. 2-9.) K. k. és m. kir. hadsereg. (Hol van a macska? — Kint honvédek. — Nem volt fogadtatás. — Öngyilkos önkéntesek)

Ő felsége Csehországban 200 generális élén bucsuzott el a hadgyakorlatoktól...

tésére szolgáló képek, és alakzatok használatában tanusított izlés.

Nagy fontosságú eszköze a költőnek már maga egy jól választott, alkalmas helyre illesztett szó is.

Nisard helyesen írja, hogy a szók, mintegy kézelem fogva vezetik egymást; Wieland egy levelében írja: „Harmadfel napot töltöttem el egyetlenegy strófa fölött, melyben a suly tulajdonleg egy általam keresett szón feküdnék. Meghánym-vetettem minden oldalról a dolgot elmémbe, mert a hol kópról van szó, ott — természetesen — ugyanazt a visiót kívántam olvasom lelkében felidézni, mely az én lelkem melyében született, s ilyenkor gyakran, ut nosti, egyetlen vonástól, hangsúlytól, vagy reflexiótól függ minden.“

Arisztófánész találon mondja az író „a szó uralkodója“ — nek s Longinus is mondja a fenségesről írt műve 30-ik fejezetében: „Talál és nemes kifejezések lekötik, s elvarázsolják a halgatót, (s a műnek nagyságát, szépségét, egészséges kinézést, súlyt, erőt, és erélyt kölcsönöznék.“ Taine mondja: „E téren a nagy írók művészte végtelen; tapintatuk rendkívül finom, és feltalálásuk kimeríthetlen termékenységű; nincs rhytmus, fordulat és constructió, szó, szó-fűzés, hang és frázis, melynek alkalmazása ne lett volna öntudatos.“ Nisard mondja, hogy állandó nyelvet csakis geniei alkothatnak.

A betűk. — A szó k.

A betű, olvasva hang, a mű szövetének szálait képezi, ép úgy, a mint a kép, s alakzat ennek különféle formáit, virágait. A betű helyes kezelésétől függ a nyelv szép hangzása (euphonia). A vers is csak a betűk, szótágok szabályos és kellemes hang-

Ugyan kérem, melyik lesz az a 200 közül a jövő háboruban s — hol van a M... oltke?

A honvédek felette kitűntek a hadgyakorlaton. Sőt egy ízben „fedezték“ is a cs. és kir. közös hadsereg baklövészeit.

Disznóság! Hogy mertek kiténni — német vezényszó és hagyományos szellem nélkül?

Hogy ez többé elő ne forduljon, hát oda osztottak a m. kir. honvédek közé egy légió morva, cseh, horvát, dalmát tisztet.

Igy aztán nem fordulhat elő semmi magyar szellemre valló s az osztrák hagyományos szellemet megszegényítő virtus. Nekik csak úgy kell a honvéd tiszt, ha németül toasztozik Debreczenben és fekete sárga zászlót tűz ki magyar helyett, mint Nagyszombatban.

Inkább Königrätz, de osztrák hagyományokkal, mint diadal, de magyar dicsőségel kiviva!

Punctum!

Az Aradra hazakerkező ezredet diadalíval, ünnepléyes kivonulással, bankettel fogadták odahaza.

A Debreczenbe hazakerkező katonaság elé nem ment ki senki.

Hir szerint azért, mert a polgármester ur diszkucsmájában éppen tyukot ütettek odahaza, a főkapitány ur pedig melakórba esett a felett, hogy Páris — mondá ő maga — milyen „pocsek egy város“, hogy továbbá — Párisban nincs egy szép nő, nincs egy jól öltözött férfi vagy asszony, utczái tisztátlannabbak még a pásti-köznél is, épületei jelentéktelenek, és végül — a kosztja élvezhetlen.

E két ur elmaradása tehát okadatolva volna. De mért nem vonult ki a városház gallerja, Laky Lajos senátor, Ferencz József rendü lovag és magyar diszruha tulajdonos ur?

Hja! ha velőkérkezett volna egy amazon dandár is...

Ismét két öngyilkos önkéntes. Budapestben vetettek véget életüknek. Az egyik „szerencsétlen szerelemből.“ Szutrélynak hívták szegényt. Bizonyára annyira szerette a magyar Geniust, hogy nem tudott tőle megválni s ezért a szerelemért kellett halnia.

El kellett vesznie. — Egy hónappal az octóberrel ugy is bekövetkezendő szabadulás előtt. Borzasztón szekirozhatták!

A másik azért halt meg, mert németül nem tudván, nem remélhette, hogy a tiszt vizsgán átmehet.

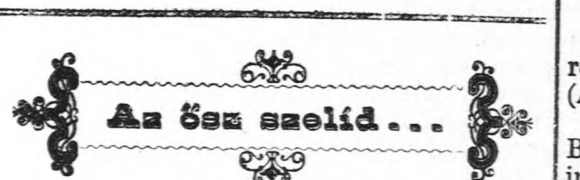
El kell utána küldeni a miniszteri „utastást“, a melyet a honv. miniszter ígért s törvény helyett elfogadott a magyar parlament.

Ezt nem tudta bevárni Herczel Béla önkéntes! Ha utána küldik, talán visszatér a másvilágról.

Pedig ha életben maradnak, talán mindketten elbántak volna egy-egy muszkával.

Az arany borjú népe. (Szerencse a balsorsban. — Hymen-hír.) Antwerpenben a nagy robbanás miatt bedől a börzeépület kupolája és odanyomott

A „DEBRECZEN“ TÁRSZÁJA.

Az ősz szelíd fuvalma Érinti kertemet S a napsugár (mely eddig Éltet hozott) temet. Még él a lomb, nyilik még A hervatag virág... De érzí közelegni A csöndes elmúlást. Élsz te is, kit szerettem Oly büszkén, boldogan... Szeretlek, de e szívben Csalódás gyásza van. Ládd, a jóknak szerelme — Mint tűnő napsugár — Tovább szeret, melengét... Rég haidokolva bár!

A magyar irály.

— Irtá: Gáspár Imre. — a) Általánosságok. Az irály leghíresebb s legjobb meghatározását Buffon adja: „Le style c'est l'homme.“ (Az ember saját irályja.) Nisard a franczia ir. tört.-ben éppen Buffonról szólva közöl gyönyörű eszméket az irályról. Buffon frappans elmélete volt, hogy a szellem műveire s az erkölcsi magatartásra ugyanazon szabályok alkalmazandók. Összefügg elméletével a Boileau u. híres sora: „A sziv aljassága megérzik a versen.“ Vou ver n a r g u e : „A nagy gondolatok a szivből jönnek.“ s össze a P a s c a l e s i s, ki megörlött egy műnek, mert benne író keresett és embert talált! Egyszóval, Buffonnal együtt mind az irály individualis jellegét tartják. Ő mondja: legmeggyőzőbb akkor lesz az irályunk, ha megunk is meg vagyunk győződve arról, a mit írunk. S elmondhatjuk ezek után, hogy az író ott kezdődik, a hol a saját egyéniségét visszatükröz, jellemző irály. Ez természetesen szabály s elmélet fölötti valami; forrása egyesgyedül a tehetség. Az irályhoz kellő anyag a nyelv. Azon mód, melyel az író a nyelvet kezeli, irály (stylus, styl). Ennek az író, költő egyéniségével való szoros összefüggése — ismételjük — az iróság „conditio sine qua non“-ja. Jellemző már a betű, a szó, vagy mondat kezelése is, s jellemző a nyelv éki-

Ezen értékezés bevezetését képeste volna szerző „A világirodalom története“, cz. művéből a magyar irodalomról szóló résznek. Azonban csak az első 15 füzet jelent meg Tettei Nándor kiadásában, a keleti, ó-classikai, franczia, olasz sat. irodalmak fejtegetésével és szemelvényeivel, a midőn a szerző vidékre költözött s itt munkáját folytatni nem tudta.

vagy sa... hogy ni... szerencs... (A hált... bej az el... Tisz... bor iránt... Be... att a hal... most neve... Vag... gé? Ekk... talán elz... dapestrol... A m... ket boos... köréből... Azt... tadmáni... tette a v... Soh... párt az... kenyebb... az általa... szállittat... csak azé... s mert B... Tisza Ká... E k... legelésé... ember, ki... n é z v e... lem-c s e... m a s n... b a n k i... m i a t t)... pártját te... mán nagy... Idéz... Helyt a f... ral és em... br. Kaas... Nem... tokat, hog... végkép... „Di... ez is bé... ved; az e... tesznek m... u n i t i s... Mara... már nagy... mondás, h... a szem... „Á l m o d... Félvesztés... Alumnus... Mig 5k al... Cseh... meg is ka... Nes... Háth... — a pers... * S... szűnek... után is... kezélt, in... pihen... ni. N... sir... me... (ebb) m... dor... ur or... rak... tarában... nem kímé... kiállítás... nitől ké... gal? A s... lesz... kivés... még... nincs... sz... al az is... forduló... me... ve is em... zés. Ugya... k... rtesz... s... nyenthó... llyva a te... at Bok a... P... más s... szűt. Egy... 1860. A d... hogy a m... művészet... lepletete...

vagy százötven börténert. Mondja valaki, hogy nincs minden szerencsétlenségben valami szerencse!

Hymen-hír.

(Híves másolat.)
U s z u b u S p i t c z,
P r i v a t i e r i n C s a k a t u r n,
G y ö n g y v é r K h o n,
i n N e u s t a d t,
e m p f e h l e n s i c h a l s V e r l o b t e !

Az ellenzék ellen.

(A hálátlán Tisza. — Nem bántjuk Barost. — Nincs baj az ellenzékkel. — Miről álmodnak? — Nem lesz dualizmus!)

Tisza Kálmán hálátlán gróf Károlyi Gábor iránt.

Be akarja hozni a nagy közbeszóló miatt a hallgatási kényszert, pedig ez őt éppen most nevezte ki — Hoch báróvá!

Vagy mért nem tette mindjárt herceggé? Ekkor (legfőbb vágyának teljesültevel) talán elzónázna onnét, a hol gyűlölik — Budapestről, oda — a hol szeretik, Gesztré!

A nagyváradi „Szabadság” pikáns híreket bocsát világgá az ellenzéki pártok köréből!

Azt hiszi, hogy az ellenzék erősen fogja támadni Barost, a miért a zóna tarifa csökkentette a vasutak bevételeit.

Sohse féljen a „Szabadság”! A kormány-párt az, a mely a miniszteriumának legtevékenyebb, legnépszerűbb tagját, Baross Gábort az általa felállított XIV. zóna közl elszerezni szándékolt a tizenötödik zónába. Már csak azért is, mert ezt. Bécsben is szeretnék mert Baross Gábor már is elhomályosította Tisza Kálmánt.

E két okból s Baross érdemeinek mérlegelése folytán, nem akadhat az ellenzék ember, ki Barost (kivált az országra nézve oly áldásos és a jövővel szem-csökkentést más, erre alkalmas nemzetgazdasági irányban kipótolandó zóna-rendszer miatt) támadni akarja. Hiszen magát és pártját tenné népszerűtlenné — a Tisza Kálmán nagyobb dicsőségére!

Idézzék lap összevesztési Irányi Dánielt Helfy a fugg. párttal, Polonyit Ugron Gáral és ennek következtében új pártot alakított br. Kaas Ivor és Polonyi Géza által.

Nem rossz! Megbontani az ellenzéki pártokat, hogy Tisza Kálmán — ne bomoljon meg végkép.

„Divide et impera!” Ugy-e bár ez is bícsi motto? De a kormánypárt tegy; az ellenzéki pártok más bícsi jelszót tesznek magokévé. Azt, hogy „Vivibus unitis!”

Marad a kormánypártnak (hogy egyszer már magyar jelszót is használjon) az a közmondás, hogy „a szénegyetnek tőkén a szeme!”

„Álmodik az ellenzék, szólnak ö k, Félvesztett szidalmakkal, Alunak e honnak ide és nagy időh, Mig ö k álmodnak — m a k k a l l !

Csehország dualizmust akar. Lehet, hogy meg is kapja. Nos, mi lesz a dualizusból? Hátha az, a miről mi „álmodunk” — a personál unió?

Gill Balázs.

HELYI HIREK.

* Siremlékek. A kegyelet oszlopai késtülnek az azok, a kik kérdemérték holtuk után is a koszorút, a könyvet s a megemlékezést, immár nem fognak jelteni sirban piheneni. Néhai Nagy Pál főiskolai tanár síremléke (ó az, ki erre legmúltabb, legérdemesebb) már munka alatt van a Boros Sándor ur országzserte ősmert, dűsgazdag sírkőtarabán. Az elhunytak e lelkes barátja nem kiméli a gondot és munkát az izléses kiállítás, szép síremléktől, mely fekete szyenitből készült obeliszk, 282 ctmr. magasságú. A síremlék felső részén egy csukott könyv látszik, kivésve, „Physica” felirattal. A felirat nincs meghatározva, de rövid időn elkeresni az is. A síremlék Nagy Pál halálának évfordulóján felállítható lesz. Maga az elhunyt leve is elég felirat az oszlopon. De másoknak is emléket állít a kegyeletos megemlékezés. Ugyanott készült a V a s s P á l főiskolai kegyeletű síremléke, mely ugyancsak fekete szyenitből készült obeliszk s már fel van állítva a temetőben. Ugyancsak fel van állítva a B o k a K á r o l y hajdani híres cigány-Prímás síremléke, mely szürke gránitból készült. Egy lefektetett hegödü van rája véve a követező felirattal: „Boka Károly, 1808—1860. A debreczeni Casino.” Ugy illett volna, hogy a magyar népzene e halhatlan emléktű művészek síremléke némi ünnepélyességgel lepleztetett volna le.

* Népesedés. Szept. hó 8-tól szept. hó 14-ig született városunkban: 1. R e f o r m á t u s : törvényes 14 fu, 15 leány, — törvénytelen 2 leány, együtt: 31. Halvaszületett fu, 1 leány, együtt: 2. Áttért ezen idő alatt 1 személy, egybekelt 5 pár. II. E v a n g e l i k u s — 0. III. R ó m. k a t h o l i k u s : törvényes 2 fu, törvénytelen 2 fu, — együtt: 4. Halvaszületett 1 fu IV. Z s i d ó : törvényes 1 fu, 1 leány, — együtt 2. Egybekelt 1 pár. Elveszültek összes száma: 37, melyet ha egybevetünk az elhunytak számával (23), a szaporodás 14.

* A szultán meghívása következtében a magyar tudományos akadémia tudvalevőleg őt tagu küldöttséget nemeszt Konstantinápolyba, az ottani könyvtáraknak történelmi emlékek felkutatása szempontjából való átvizsgálására. E küldöttségben a berlini és krakói akadémiák is szeretnék volna magukat egy-egy taggal képviseltetni, de a magyar tudományos akadémia, melyhez eziránt levelet intéztek, azt felelte, hogy a külföldi akadémiák kérelmét nem teljesítheti, mert a szultán csak a magyar akadémiát hívta meg s ennek kiküldöttjei a szultánál már névszerint be vannak jelentve. A magyar küldöttség, melynek tagjai: Vámbéry Armin, Fraknói Vilmos, Thaly Kálmán s Csontos János és dr. Ábel Jenő egyetemi tanár, e hó 18 dikán indul Konstantinápolyba, hozzá dr. Kunoss Ignác az érkező küldöttség bejelentése végett már elutazott. E küldöttség át fogja adni a szultának Thaly Kálmán „Rodostó és a bujdosók sirja” című történelmi tanulmányának egy külön nyomású és illusztrált példányát, mely török szíabon (kívül vörös bőr, belül zöld selyem) van kötve. Ugyane küldöttség vízi Munif pasának díszes kiállítású diplomáját, melyvel a történelmi társulat disztagijává választotta. A diplomat Thaly Kálmán, mint a társulat alelnöke fogja átnyújtani Munif pasának. Hogy a küldöttség meddig marad Konstantinápolyban, az természetesen bizonytalan s a kutatások eredményétől függ.

* Mi nem történik a „Kis pipá”ban! Tetszett már hallani, hogy került a Kossuth Lajos kiutasításának a híre a párisi „Soir”-ba és a londoni „Times”-be? Hát kérem alássan úgy, hogy a „Debreczen” szerkesztője éppen soirét tartott a „Kis pipá”-ban. Mivel pedig „times is mo ney”, hát a szerkesztő ezt írta meg (!) nagy hamarosan budapesti levelét, a melyben foglaltatott a Kossuth kiutasításáról szóló hír is. Mellette tilt ugyanakkor két gyanús fejéssé ferfú: az egyik hosszú-cílidderrel a nőzen a másik kecske szakállal az állán, de monoclivál a szeme előtt. Bele-belekukucsáltak a kéziratba s általában igen gyanúsán viselkedtek. Egyszerre csak össze sugtak-bugtak, aztán felkerekedtek és rohantak egyenesen a távir-dába, és megtáviratozták a hirt a szélrózsa minden irányában. Mert ezen urak nem voltak mások, mint a londoni „Times” és a párisi „Soir” tudósítói. Az angol azért jött Debreczenbe, mivel a „Debr. Ell.”-ben azt olvasta, hogy a „Kis pipá”-ban kitűnő karcsot mérnek. A francia ur pedig a Valentinó turini kerti-vendéglőstől Debreczenbe elköltött poharak megtekintésére érkezett ide. Elnéztek hát mindketten a „Kis pipá”-ba; — talán éppen nek volt az azok, a kik Sztrogoff Mihály ural az ősmertes kalandokba keveredtek. Most sem remélték azt, hogy ilyen érdekes hírt tudnak meg egy az igazi Rómában font csel-szövényeről, éppen a kálmánista Rómában! Legalább így kell értelmeznünk a „D. E.” azon állítását, hogy a Kossuth-hír, a melyeket a párisi „Soir” római levelezője küldött meg lapjának „egy vendéglőben privát beszélgetésnek felhasználásával helyben componálódott.” Vagy talán abban a vendéglőben akkor nem is ivott más hírlapíró karcsot, mint a ki ennek hatása alatt a „Debr. Ell.”-ben Rómába helyezte — a „Kis pipát”!

* A regale-kártalanítás körüli eljárás első stádiuma, az egyezségek megkísérlése mint a Nemzet írja, országzserte folyamatban van, sőt egynehány megyében már a közigazgatási bizottság is meghozta határozatait. A pénzügyminiszterium regalekártalanítási ügyosztályban már körülbelül 5000 község jogosultjainak egyezségei várnak jóváhagyásra. Tehát a megváltás nagy földadatainak mintegy harmadrésze meg van oldva. Az egyezkedési tárgyalások általában véve simán folynak. A kincstár megbízottai az érdekeltek közönségével szemben előkezeséget és tapintatot tanúsítanak és magatartásuk korrekt, a fiskalizmustól és erőszakoskodástól ment volta nagyban előmozdítja a tárgyalások sikerét. Különben az italmérségi jogok tulajdonosait is elismerés, még talán nagyobb elismerés illeti meg azért, hogy a törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezései előtt meghajolva a kártalanítás ionatos műveleténél lebonnyolítását aprólékoskodással, kötekedéssel, volt, de nem bizonyítható igénylésekkel nem nehezítik, nem hátráltatják. A hogy a dolog ma áll, sejtetni lehet, hogy az összes regaletulajdonosoknak legfeljebb 10 százaléka fog az egyezség utjának mellőzésével a közigazgatási albizottság elő menni igazának keresésé végett, 90 százaléka azonban megnyugvással megköti az egyezséget a kincstár megbízottjával. A kártalanítás egyik legjelentősebb része a törvényhatósági joggal felruházott városok italmérségi jogának megváltása, még hátra van, de az előlekekből itelvé a városok kártalanítása is jobbára egyezségileg fog elintéztetni.

* Úszás szellő fujdogált már tegnap a város utcáin. A hőmérséklet reggel alig 7—8 fokot mutatott s a csipős északi szél napközben sem igen engedte magasra emelkedni. Az időjelző intézetek jóslása szerint, a legközelebbi napokban még az északi légáramlat fog uralkodni s hűvös, de többnyire száraz időjárás várható.

* A jövő évi költségvetés. Debreczen sz. kir. város jövő évi költség-előirányzata már ki van nyomtatva s a bizottsági tagok közt való szétosztása kezdetét vette. A költségvetés fel lesz véve a f. hó 26-iki közgyűlés tárgysorozatába.

* Végzetes baleset. A magyar államvasutak indó-házánál ma reggel 10 órakor a vasuti munkások egy vitzartó medence állványának lebontásával voltak elfoglalva, — az állvány egyik fája véletlenségből eldőlt és Széles György vasuti munkásra zuhant, ki rögtön szörnyet halt. Ugyanezen gerenda Baticz Károly munkást sulyosan, Tóth Imre munka-vezetőt pedig könnyen megsebesítette. Mindannyiukat beszállították a közkörházba. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenség nem vigyázatlanság, hanem véletlenség idézte elő.

* A helybeli lövészársulat a folyó szeptember 22-én vasárnap d. u. 3 órakor a polgári lövőház termében rendez évi és egyszerűsített közgyűlést tart. — Ohajtandó lenne, hogy a tagok minél nagyobb számmal jelenjenek meg s ez által is mutatnák meg, hogy sok egyéb mulatságnál hasznosabb időtöltést képező lövészet gyakorlásához oly nagy városban, mint Debre enben elég ember van ahhoz, hogy egy a lövészetet céljává tevő egyesületet fentartson. Mindenesetre hiánya lenne Debreczennek, ha a lövészársulat, melylyen a nyugoti államokban a legkisebb város is bír, nem létezne. A tagok tehát ezen uton is felkérhetnek a megjelenésre, megjelgyezve, hogy e közgyűlés hivatalos leand a boldog emlékeztető Szógyéni István volt m. kir. törvényesbíró elnök és kir. tan. elhalálozása folytán megüresedett első főlövészmeisteri állást mindenesetre betölteni. Kivánatos hogy oly buzgó egyén szemeltesse ki ezen állásra, kinek működéséhez egy új felvirágzás reményét lehet fuzni.

* A szomszédból. Jász Nagy-Kun-Szolnok-megye főispánja, Ujfalussy Sándor hivatalos körúdjában hetfőn Karczagra érkezett és imponáns fogadtatásban részesült. A pályaudvarban a város előkelősége várta. A bevonuláskor a menet élén száz tagu bandérium haladt. — Előli két fulajtr trombitaharsogás közt nyitott utat az ezernyi néptömegben, a kua zászlót hordozva, melyet az 57-iki király-látogatás alkalmával Erzsébet királyné ajándékozott a kunoknak. A város-ház előtt Madarász Imre karczagi képviselő üdvözölte a főispánt, ki köszönetét fejezte ki az előlegezett bizalomért. Ebed után a főispán az egyes küldöttségeket fogadta.

* A „Debr. Ell.” tegnapi számának egy helyén, elismerésre méltó collegialitással írja, hogy mi a publikumot helyben írott budapesti levelekkel szedegetjük rá, s hogy továbbá nem hiszi, miszerint a mi szombati szünygéről szóló cikkünk „hivatalosan küldetett be, s azt hiszi, hogy írja nem tud „okosan” és „tisztességesen irni!” Azt a boldodot mi nem is állítottuk; nem lévén félhivatalos papíros, a „hivatalosan” küldött közleményt egyenesen a papirkosárba helyeztük volna. Irtuk azonban, hogy „illetékes és hivatalos oldalról” vettük a „Nehány szó a színházi szubvenczió kérdéséhez” cz. közhelyesséssel találkozó, alapos felszólalást, a mi értelmes emberek között nem jelent egyebet, mint hogy azt oly városi tisztviselő írta, a ki többet ért a város ügyeihez, mint a „Debr. Ell.” szerencsétlen tollu cikkírója. Ez az ur viszont oly „okosan” és „tisztességesen” tud írni, hogy a szegény Valentin (a ki különben, hozánk ma érkezett levele szerint, nem kért abból a prokuratoroskodásból) elmondhatja a közmondással: „Ments meg uram Istent a jó barátaitól!” Mai számunk különben tegeyen tanúságot a mellett, hogy míg ugyaneget terjedelmű két lapnak egyikét lehet tele írni a más munkájának kényelmes becsmérésével, a másikat pedig — imé — egyéb olvasni valóval is!

* Az örök fiatalosság. A Browa-Sequard féle injekció, melyekről az utóbbi időkben sürűn volt szó, még sem oly — csalhatatlan fiatalító szer, a milyennek ifjabb lenni akarók remélték. Az injekciókkal legutóbb keserű tapasztalatok tettek Amerikában. Egy öreg néger a befeccskendezés következtében meghalt. Két fladelfiai laptudósító, ki fiatalosra vágyott iszonyu kinok közt halt meg. Két más ember az injekciók következtében halálos betegem felszék. — Az áldozatok felboncolásánál a mérgezés határozott tüneteit konstalták.

* Mikor találják fel az esernyőket? Erre a kérdésre következőképp felel a „T. R.”: Hogy mikor találják fel az esernyőket azt határozottan nem tudhatjuk, de Kr. u. 800 körül az esernyőhöz hasonló szerepet játszó tárgy már használatban volt. Alcúin toursi érsék

802-ben hasonló tárgyat küldött ajándéka Arno érseknek a következő sorok kíséretében: „Itt küldök kegyelmességének egy fedőt, a melynek segítségével tiszteltetére méltó fejét az esőtől megóvhatja.” Ez időben még bizonyára ritkaság lehetett az esernyők ez őse, mert különben alig tettek volna meg 150 mérföldnyi utat, vagy többet is nélküle.

* Alapvizsgán. Tanár: Ki a mostoha fu? Jogász: Az, aki vagy két apától vagy két anyától származik. Tanár: Jól van. Elég. (És a jogász kitüntetve képesítették.)

* A lovak színe. A beduinok nagy súlyt helyeznek a lovak színére. Fehér lovak fejlődelmeknek való állatok, de nem túrnak nagy melegot; feketék szerencsét hoznak, de köves talajon nem bírnak futni. Leggyorsabb a barna ló; a sötétszürket is nagyra becsülik, ellenben a tarkát, mint a „tehen testvérét” megvetik. Beszélik, hogy Ben Dajab, a puszták híres királya fiaival menekülni volt kénytelen Saad ben Zenati elől. „Milyen lovak vannak elől az ellenségél?” — kérde „Fehérek” — felelé a fu. Erre az apa így szól: „Akkor hát lovagoljunk a napo és az ellen lovai elolvadnak, mint a vaj.” Egy idő mulva ismét kérdezte fától, hogy milyen lovak vannak elől? „Feketék,” — volt most a felelet. „Jól van, meneküljünk tehát a köves pusztán át, ott semmitől nem kell tartanunk, mert a fekete lovak olyanok, mint a szerencsének, akik meztitál nem bírnak köveken járni.” Nem sokára messzire elhagyták az ellenséget és ekkor az apa ismételte kérdését. Ezuttal sötét barna és sötétszürke lovak voltak elől. — Akkor kiáltá Ben Dajab, — sarkantyuzuk meg a paripainkat, mert az ellenség utóérhetne, ha szerencsére nem ettették volna lovainkat egész nyáron árpával.

* Elvesztett egy kék kövekkal és gyöngyökkel készített mellű. A becsületes megtaláló kéri az tulajdonosához, — Hajdu Gyula alkaptány ur venkerti nyári lakásába eljuttatni, hol illő jutalomra számíthat.

Hazánk s a külföld. * Diszkapu. Vilmos császár és Albert szász király mult vasárnap fényes fogadtatásban részesültek Coswigan, Szászországban. A helység határában csinos diadalív emelkedett, melyen e szavak voltak olvashatók: „Udv Vilmos császárnak.” Vilmos császárt rendkívül megörvendeztette e figyelem, őrlt a csinos s izléses diadalívnek, s mikor kocsija átrobogott alatta, megfordult, hogy még egyszer megláthassa. De ki írhatja le meglepetését, mely derült kacsajt csalt ajkára, amint a diadalív másik felén ezt olvasta: Dupla márcziusi sör, palackja 15 filléért kapható a coswigi sörözőben.

Törvényesség. Bizonyos rossz akarattal terjesztett azon álhirt megczáfolandó „mintha én csokrok és koszorukat már nem készíthetnek” van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

jövőre is csak úgy, mint eddig CSOKROK ÉS KOSZORUK készítésére vállalkozom; azokat gyorsan, az eddigi jó izléses a legutányosabb árak mellett készíték.

Ez okból a n. é. közönségnek minél tömegesebb és gyakori becses megrendeléseit jövőre is kérve, vagyok tisztelettel

Nagy Amália.

Egy temetkezési üzlet, kellőleg felszerelve és lakással SAMSONBAN, — szinte egy temetkező üzlet NAGY-LÉTÁN, kedvező feltételek mellett eladó! — Két új bolt-helyiség H.-BÖSZÖRMÉNYBEN kiadó.

Mindezekről értekezhetni személyesen, vagy levél útján Borsi Imre temetkezési intézetében H.-Böszörményben.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasai Imre

Bizonyos rossz akarattal terjesztett azon álhirt megczáfolandó „mintha én csokrok és koszorukat már nem készíthetnek” van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

jövőre is csak úgy, mint eddig CSOKROK ÉS KOSZORUK készítésére vállalkozom; azokat gyorsan, az eddigi jó izléses a legutányosabb árak mellett készíték.

Ez okból a n. é. közönségnek minél tömegesebb és gyakori becses megrendeléseit jövőre is kérve, vagyok tisztelettel

Nagy Amália.

Egy temetkezési üzlet, kellőleg felszerelve és lakással SAMSONBAN, — szinte egy temetkező üzlet NAGY-LÉTÁN, kedvező feltételek mellett eladó! — Két új bolt-helyiség H.-BÖSZÖRMÉNYBEN kiadó.

Mindezekről értekezhetni személyesen, vagy levél útján Borsi Imre temetkezési intézetében H.-Böszörményben.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasai Imre

Bizonyos rossz akarattal terjesztett azon álhirt megczáfolandó „mintha én csokrok és koszorukat már nem készíthetnek” van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

jövőre is csak úgy, mint eddig CSOKROK ÉS KOSZORUK készítésére vállalkozom; azokat gyorsan, az eddigi jó izléses a legutányosabb árak mellett készíték.

Ez okból a n. é. közönségnek minél tömegesebb és gyakori becses megrendeléseit jövőre is kérve, vagyok tisztelettel

Nagy Amália.

Egy temetkezési üzlet, kellőleg felszerelve és lakással SAMSONBAN, — szinte egy temetkező üzlet NAGY-LÉTÁN, kedvező feltételek mellett eladó! — Két új bolt-helyiség H.-BÖSZÖRMÉNYBEN kiadó.

Mindezekről értekezhetni személyesen, vagy levél útján Borsi Imre temetkezési intézetében H.-Böszörményben.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasai Imre

Bizonyos rossz akarattal terjesztett azon álhirt megczáfolandó „mintha én csokrok és koszorukat már nem készíthetnek” van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

jövőre is csak úgy, mint eddig CSOKROK ÉS KOSZORUK készítésére vállalkozom; azokat gyorsan, az eddigi jó izléses a legutányosabb árak mellett készíték.

Ez okból a n. é. közönségnek minél tömegesebb és gyakori becses megrendeléseit jövőre is kérve, vagyok tisztelettel

Nagy Amália.

Egy temetkezési üzlet, kellőleg felszerelve és lakással SAMSONBAN, — szinte egy temetkező üzlet NAGY-LÉTÁN, kedvező feltételek mellett eladó! — Két új bolt-helyiség H.-BÖSZÖRMÉNYBEN kiadó.

Mindezekről értekezhetni személyesen, vagy levél útján Borsi Imre temetkezési intézetében H.-Böszörményben.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasai Imre

Bizonyos rossz akarattal terjesztett azon álhirt megczáfolandó „mintha én csokrok és koszorukat már nem készíthetnek” van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

jövőre is csak úgy, mint eddig CSOKROK ÉS KOSZORUK készítésére vállalkozom; azokat gyorsan, az eddigi jó izléses a legutányosabb árak mellett készíték.

Ez okból a n. é. közönségnek minél tömegesebb és gyakori becses megrendeléseit jövőre is kérve, vagyok tisztelettel

Nagy Amália.

Egy temetkezési üzlet, kellőleg felszerelve és lakással SAMSONBAN, — szinte egy temetkező üzlet NAGY-LÉTÁN, kedvező feltételek mellett eladó! — Két új bolt-helyiség H.-BÖSZÖRMÉNYBEN kiadó.

Mindezekről értekezhetni személyesen, vagy levél útján Borsi Imre temetkezési intézetében H.-Böszörményben.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasai Imre

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep áruzsarnoka.

Előre haladt ásványvíz évad miatt a még
raktárunkon levő ideai töltésű, 2 literes palacz-
kokban levő, **legjobb minőségű**

KORONA-FORRÁS

víznek palaczját **20 krra** szállítottuk le.
Minden egyes üres palaczk **8 krrert** vétetik
vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep áruzsarnoka
nagy-várad-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

Korona-forrás!

Korona-forrás!

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HAJKERESKEDÉSE

KISS LIBOR-nál
(Budapest, kis-lid-utca 8. szám.)

Specialista uri- és női parókákban,
bátorkodik a mélyen tisztelt hölgyvilágnak
dús raktárát hajfonatokban, elő- és egész
parókákban, ugyszintén mindennemű haj
munkákban ajánlani, még pedig

olesóbban, mint bárhol.

HÖLGYTERMÉMET kapualatti bejárattal különösen ajánlom. —
Vidéki rendelésnél jó hajminta kéretik.

Mindennemű javítások elfogadtatnak.

Tökéletes árjegyzékkel kívánatra bérmentve szó'gálok.

Legmagasabb jutalékkal

sikeres működésnél pedig
állandó (fix) fizetéssel
alkalmazunk minden állásu egyént, ki
sorsjegyeknek részletfizetésre való el-
adásával törvényes részletívek alapján
foglalkozni óhajt.

Budapesti Előlegezési-, Bank- és Váltó-
Intézet

KÖNIGSBAUM és HATSCHKE
BUDAPEST, Károly-körut 18.

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapi-
rokra, bank, zálogjegyek-
re, vidéki takarékpénztári
részvényekre, részletívek-
re, arany- és ezüstpénz-
neműekre bármily összegig

olesón ad

LÖRY J.

banküzlete
Budapest. IV. hatvani-utca 17.

114

443.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat

ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül
és az 1887. április hó 18-án Budapesten
tartott általános magyar malom-gyűlésen
megállapított s 1887. é. június 1-én életbe
lépett eladási, fizetési és szállítási módo-
zatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt

100 kiló.	
AB. Asztali dara nagy és aprószemű	16 80
C. Szinte középszemű	15 80
0. Királyliszt	15 80
1. Lágliszt	15 40
2. Montliszt	15 —
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű	14 60
4. " 2-od	14 20
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű	13 80
6. Szinte " 2-od	13 60
7. Közép kenyérlisz 1-ső	12 80
8. Szinte " 2-od	12 40
8 1/2. Barna " 1-ső	12 —
8 1/2. Szinte " 2-od á 70 kg.	9 60
9. Láblisz " " 70 " "	7 20
10. Veres liszt " " 50 " "	—
11. Finom korpa zsákkal	50 " 4 40
12. Durva korpa zsákkal á 50 kg	8 80

A finom és durva korpa árából ed-
dig engedélyezett 5%-től engedmény a
fennemlített egyezmény folytán szintén
beszűnttetett.

Debreczen, 1889. szept. 17.

MINDEN DOHÁNYTÖZSÉBEN

A LEGJOBB
Szivarka Papir
A VALÓDI
LE HOUBLON
Francia Gyártmány
CAWLEY & HENRY cégtől
PÁRISZBAN
UTÁNZÁSTÓL MINDENKI ÓVATIK!

Forrástár az Osztrák-Magyar Monarchiában: C. O. KAHITZ & Co., r. Stoss im Himmel, 3. WIEN

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAJA
Debreczenben, Főpiacz, Sz. Nagy Károly ház. — Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére.
Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket
ÉT-, BÖR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET
arany, ezüst és színyomatban;
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.
Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.
A papir gyári árban számítottatik.
HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hírlapban legolesóbban
számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE
könyv- és könyomda tulajdos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KAROLY-ház.